

DECIZIE

25 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței
Judecători

Valeriu Doagă
Ala Cobăneanu, Galina Stratulat,
Oleg Sternioală, Iuliana Oprea

judecând recursul declarat de Nica Maria, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Nica Maria împotriva Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrică” și Întreprinderea Municipală „Infocom” privind obligarea efectuării recalculărilor cu excluderea sumei pentru deservirea blocului, pentru energia termică și încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2015,

CONSTATĂ :

La 25.11.2014, reclamanta Nica Maria a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15, SA „Termoelectrică” și Întreprinderea Municipală „Infocom” privind obligarea efectuării recalculărilor cu excluderea sumei pentru deservirea blocului, pentru energia termică și încasarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, conform contractului de vânzare - cumpărare nr. 1146 la 04.02.2013, a cumpărat în mun. Chișinău, str. V. Belinskii, 59 ap. 147, devenind proprietarul exclusiv.

Menționează reclamanta că, începând cu anul 2001 datoria pentru serviciile comunale era 2 053,21 lei iar fostul proprietar achita serviciile comunale parțial (100- 300 lei), acumulând o datorie enormă, însă prestatorul de servicii termice SA „Termocom” nu a pretins plata acelor servicii în termen.

Indică reclamanta că, s-a decis să achite datoria acumulata numai pe ultimii 3 ani, lăsând neachitată suma de 7 979,71 lei acumulată pînă la 31.12.2010, deoarece consideră că este prescrisă.

Afirmă reclamanta că s-a prezentat la SA „Termocom” cu propunerea de a fi exclusa suma de 7 979,71 lei, însă i-a fost explicat că calculele le efectuează ÎMGFL-15, ulterior le prezintă ÎM „Infocom” și tot ei efectuează și rectificările, dînșii numai prestează energie termică și primesc plata pentru aceste servicii, astfel nefiind împuterniciți de a exclude careva sume.

Notează reclamanta că a depus către pîrîți cerere prealabilă, solicitînd excluderea sumei date, însă nu a primit nici un răspuns.

Solicită Nica Maria de a obliga ÎMGFL-15 să radieze suma de 2 031,45 lei calculată pentru deservirea blocului, suma de 7 979,71 lei pentru energia termică

formată pe perioada 01.01.2005 - 31.12.2010, de a obliga SA „Termocom” să excludă suma de 7 979,71 lei inclusă în perioada până la 31.12.2010 și de a obliga ÎM „Infocom” de a nu calcula în continuare suma totală 10 011,16 lei pentru deservirea blocului și energie termică formate pe perioada 01.01.2005 - 31.12.2010. Totodată solicită încasarea din contul pârîților suma de 10 000 lei și toate cheltuielile de judecată.

Prin hotărîrea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 28 septembrie 2015 acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată și tardivă.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a stabilit că prin hotărîrea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 23.10.2014, Maria Nica a fost obligată la plata achitării datoriei către ÎMGFL nr. 15 în sumă de 7 979,71 lei, astfel cerința privind excluderea sumei de 7 979,71 lei sub formă de datorie pentru agentul termic este neîntemeiată, deoarece există o hotărîre irevocabilă în acest sens.

De asemenea, instanța a menționat că suma invocată de reclamantă pentru deservirea blocului locativ în mărime de 2 031,45 lei este pentru perioada 01.01.2005 – 01.02.2011, iar prezenta acțiune a fost înaintată la data de 25.11.2014, deci în afara termenului de prescripție.

Prin apelul declarat la 09 octombrie 2015 și la 06 noiembrie 2015, Nica Maria a solicitat casarea hotărîrii primei instanțe cu restituirea pricinii spre rejudecare.

În motivarea apelului a indicat că, prima instanță la adoptarea hotărîrii nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, concluziile expuse în hotărîre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, cît și au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept procedural.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2015, s-a admis apelul declarat de către Nica Maria. S-a casat integral hotărîrea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 28 septembrie 2015 și s-a emis o nouă hotărîre prin care s-a respins ca depusă tardiv cererea de chemare în judecată înaintată de către Nica Maria împotriva Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15, SA „Termoelectrică” și ÎM „Infocom” privind obligarea efectuării recalculărilor cu excluderea sumei pentru deservirea blocului, pentru energia termică și încasarea prejudiciului moral.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a reținut că cererea prealabilă a fost depusă de Nica Maria cu încălcarea termenului prevăzut de Legea contenciosului administrativ. Cît privește încălcarea dreptului pretins, instanța de apel a conchis că reclamanta a cunoscut la data de 08.09.2013, în cadrul unei alte pricini intentată de ÎMGFL-15 împotriva lui Nica Maria despre încasarea datoriei pentru serviciile prestate de SA „Termocom”, însă dînsa nu a solicitat repunerea în termen, iar careva circumstanțe în întemeierea omiterii termenului de înaintare a cererii prelabile nu au fost stabilite.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 19.01.2016, Nica Maria a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2015, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care acțiunea înaintată să fie admisă.

În motivarea recursului, recurenta a invocat aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

În speță, susține că instanța de apel eronat a examinat cauza în ordinea contenciosului administrativ, deoarece pricina dată urma a fi examinată în procedură contencioasă.

Indică că nu este menționat expres de către instanța de apel care termen a fost încălcat.

Potrivit art. 440 alin. (2) CPC, recursul înaintat de Nica Maria a fost considerat admisibil și transmis spre examinare într-un complet din 5 judecători.

Potrivit art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în instanța de apel și verificând, în limitele invocate în recurs, legalitatea deciziei atacate, Colegiul conchide că recursul declarat urmează să fie admis, pornind de la următoarele.

Conform art. 445 alin (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să-l admită și să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că la adoptarea deciziei contestate, nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii în fond, situație ce impune rejudecarea cauzei, or, din acest motiv, instanța de recurs este în imposibilitate de a se expune privitor la corectitudinea aplicării normelor de drept material, atunci când fondul a fost cercetat superficial.

În conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță, precum și verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate.

Astfel, potrivit materialelor cauzei, Colegiul constată cu certitudine că, la 25.11.2014, reclamanta Nica Maria a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15, SA „Termoelectrică” și Întreprinderea Municipală „Infocom” privind obligarea efectuării recalculărilor cu excluderea sumei pentru deservirea blocului, pentru energia termică și încasarea prejudiciului moral.

Instanța de fond a respins cererea de chemare în judecată a mamei Nica ca fiind neîntemeiată și tardivă.

Instanța de apel a casat integral hotărârea instanței de fond și a emis o hotărâre nouă prin care a respins ca depusă tardiv cererea de chemare în judecată înaintată de reclamanta Nica Maria.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră ilegală decizia instanței de apel pornind de la următoarele.

Astfel, Colegiul constată că ambele instanțe au respins acțiunea reclamantei, doar că instanța de fond a examinat-o în procedură contencioasă, iar instanța de apel a examinat-o în ordinea contenciosului administrativ.

Potrivit prevederilor art. 1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) al aceleiași legi, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de:

- a) autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi;
- b) subdiviziunile autorităților publice;
- c) funcționarii din structurile specificate la lit.a) și b).

(2) Obiect al acțiunii în contenciosul administrativ poate fi și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

La fel, noțiunea „act administrativ” este reglementată atât în art.2 din lege, cât și în Rezoluția (77) 31 „Cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative”, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997.

Ținând seama de prevederile menționate, actul administrativ poate fi definit ca fiind un act unilateral, cu caracter normativ sau individual, adoptat sau emis de către o autoritate publică sau de o persoană privată împuternicită prin lege sau printr-un act administrativ, în mod unilateral, în baza și în vederea exercitării legii, pentru nașterea, modificarea sau stingerea unor raporturi juridice de drept administrativ.

Nu pot fi contestate în contenciosul administrativ actele emise de organizațiile cooperatiste, obștești sau agenții economici și persoanele juridice cu scop lucrativ.

Pornind de la cele menționate, instanța de recurs conchide că obiectul acțiunii Mariei Nica, în speță obligarea efectuării recalculărilor cu excluderea sumei pentru deservirea blocului, pentru energia termică și încasarea prejudiciului moral, nu se examinează în contencios administrativ.

Or, reclamanta solicită excluderea unor sume din facturile pentru serviciile comunale, ceea ce constituie relații civile în cadrul prestării acestor servicii de către agenții economici vizați și se examinează în procedură contencioasă de către instanța de drept comun.

Prin urmare, Colegiul conchide că instanța de apel eronat a examinat cauza dedusă judecării în ordinea contenciosului administrativ, respectiv decizia adoptată este ilegală.

Mai mult, toate aceste circumstanțe constituie un aspect determinant în justa soluționare a litigiului, deoarece termenele de adresare în judecată sunt diferite, iar în prezenta speță termenul de adresare în judecată urmează a fi apreciat prin prisma Codului civil și nu a Legii contenciosului administrativ.

În consecință, instanța de recurs conchide că, instanța de apel, care are atribuții de dezvoltare devolutivă a fondului cazului la judecarea apelului, nu a constatat și elucidat toate aceste circumstanțe importante pentru soluționarea pricinii în fond, și, ca urmare, a pronunțat o soluție ilegală.

Astfel, fiind prezente motivele de casare a deciziei, prevăzute de art. 432 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit va admite recursul declarat, cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea pricinii, instanța urmează să țină cont de omisiunile indicate în prezenta decizie, să verifice toate circumstanțele ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate în dosar și, în dependență de situația stabilită, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

Ținând cont de cele indicate, conform art. 445 alin. (1) lit. c) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de Nica Maria.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2015, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Nica Maria împotriva Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” și Întreprinderea Municipală „Infocom” privind obligarea efectuării recalculărilor cu excluderea sumei pentru deservirea blocului, pentru energia termică și încasarea prejudiciului moral și cauza se remite la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău într-un alt complet.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Valeriu Doagă

Judecători

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Oleg Sternioală

Iuliana Oprea